

Handläggare: Carina Bessner
Telefonnummer: 508 03 341

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Drift av Eggebygårds fältskola

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att verksamheten på Eggeby gårds fältsskola självfinansieras genom att förskolor och grundskolor tecknar ett abonnemang på verksamheten enligt förslag i detta utlåtande
2. Stadsdelsnämnden godkänner att fältskolan plockas bort från aktivitetsplanen

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Stadsdelsdirektör
Maria Häggblom

Avdelningschef
Cathrine Önnestam

Sammanfattning

Förvaltningen föreslår att Eggeby gård fältskola självfinansieras genom att förskolor och grundskolor i stadsdelsområdet Spånga-Tensta tecknar ett abonnemang på verksamheten. Förskolor kan teckna ett abonnemang utifrån två nivåer och grundskolorna utifrån tre nivåer. Därutöver föreslår vi att fältskolan ges i uppdrag att under 2009 inventera intresset från Rinkeby-Kistas skolor att teckna motsvarande abonnemang för sina verksamheter. Fältskolan plockas genom detta förslag till beslut bort från Spånga-Tenstas aktivitetsplan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola, fritid och funktionshinder. Ärendet har behandlats i samverkansgruppen och de fackliga representanter samtyckte med förvaltningens förslag.

Bakgrund

Eggeby Gårds Fältskola startades hösten 1997. Syftet med fältskolan är att på ett pedagogiskt och praktiskt sätt stödja stadsdelens förskolor och grundskolor i deras undervisning kring kunskap om bl.a. natur, kultur och miljö samt ge fortbildning för olika personalgrupper. Verksamheten har fram till och med 2007 bekostats av Spånga–Tensta stadsdelsförvaltning. När ansvaret för grundskolan från halvårsskiftet -07 överflyttades till utbildningsförvaltningen framkom önskemål från stadsdelens tidigare grundskolor att verksamheten även skulle fortsätta under 2008. Kostnaden för fältskolan fördelades under innevarande år mellan stadsdelförvaltningen och grundskolorna, där stadsdelen svarade för kostnaden för förskolorna och skolorna köpte tjänsten av stadsdelsförvaltningen. Varje skola betalade samma belopp vilket motsvarar en kostnad på 143.500 kronor.

Enligt aktivitetsplanen för Spånga-Tensta är Eggeby gårds fältskola en av de verksamheter som under hösten -08 ska upphandlas. I samband med framtagandet av förfrågningsunderlaget undersökte vi eventuella tilltänkta intressenter för att driva verksamheten. Vi fann att det inom Stockholms stad utöver Eggeby gårds fältskola hade funnits ytterligare tre fältskolor innan ansvaret för grundskolan flyttades från stadsdelförvaltningarna till utbildningsförvaltningen. Endast en av dessa tre drivs för närvarande i samma form som tidigare. Det är Kyrkhamns fältskola som drivs med medel från miljöförvaltningen. Fältskolan i Skärholmen kommer att återuppstå inför höstterminen -08, där kostnaden delas mellan Bredängsskolan, (som anställer läraren som ska driva fältskolan) och stadsdelförvaltningen (för förskolorna). De övriga grundskolorna kommer att köpa tjänsten från Bredängsskolan. Farsta strands naturskola lades ner i samband med överflyttningen

Ingen av ovanstående tre skolor är intresserade av att ta över ansvaret för Eggeby gårds fältskola.

För att vidga vårt undersökningsområde har vi undersökt om det finns fler naturskolor i Stockholm med omnejd och hur de är organiserade och hur de finansieras.

Vi har gjort en sammanställning utifrån dessa kriterier.

Naturskola	Organisatorisk tillhörighet	Vem betalar för verksamheten och hur
Sollentuna	Barn- och ungdomsnämnden: ansvarar för denna Målgrupp: 6-årsgrupper till gymnasiegrupper	Verksamheten betalas via abonnemang där abonnemanget subventioneras via en ”naturskolepeng” per elev Priset är 100 kr/elev/läsår samt att lärarna får 30% rabatt på kurspriset som varierar mellan 570-750 kr samt de har tillgång till naturskolans utrustning Abonnemanget kan innehålla en klass, ett arbetslag eller en hel skola. Varje skola väljer själva vilken nivå de vill ha. I abonnemanget ingår en utedag per klass och ett fortbildningstillfälle per termin för lärarna
Nynäshamn	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för denna Målgruppen är - kommunens barn 1-16 år	Naturskolan är en utbildningsresurs Grupperna besöker naturskolan en gång per läsår
Upplands Väsby	Miljö- och hälsoskyddskontoret organiserar naturskolan Målgrupp: Förskola och grundskola med dess personal	Elevbesök kan bokas in samt fortbildningstillfällen för lärarna. Det är helt kostnadsfritt för kommunens skolor/förskolor att anlita Naturskolan.
Solna	Överjärva gård Ab är ett kommunalt bolag, helägt av Solna stad, där naturskolan är en del av verksamheten Målgrupp: barn inom förskolan och grundskolan samt gymnasiet och folkhögskolan	Pris för Solnas skolor: 700 kr / grupp för heldag (4 tim.) Pris för skolor från andra kommuner: 2 500 kr / grupp för heldag (4 tim.) Kursavgifter för personal från Solnas förskolor, skolor och förvaltningar, grupper 5 - 20 personer Halvdag: 4 500 kr Heldag: 9 000 kr Kvällstid: 6 000 kr Kursavgifter för personal från Solnas förskolor, skolor och förvaltningar, grupper 21 - 40 personer Halvdag: 9 000 kr Heldag: 16 000 kr Kvällstid: 10 000 kr
Södertälje	Barn- och utbildningsnämndens ansvar, benämns Södertälje naturskola	Pris framgår inte av materialet
Sigtuna	Barn- och ungdomsnämnden ansvarar för denna Målgruppen är - kommunens barn år 1-9	Naturskolans budget består av lön för 4 heltidstjänster Intäkt på 100 tkr
Nacka	Verksamheten drivs inom förskola, Fritid och skola Målgruppen är - femåringar och	Verksamheten finansieras genom att varje grupp som högst får bestå av 30 elever betalar - 800 kronor/grupp från Nacka

	förskoleklass - grundskolan - gymnasium	- 1100 kronor /grupp från andra kommuner Besöken kan beställas på nätet
--	---	---

Ingen av ovanstående var intresserade att utvidga sin verksamhet med ytterligare en naturskola i och med att samtliga var finansierade med kommunala medel. Vi ställde även frågan till några av dem om deras fältskolor varit föremål för upphandling. De kommuner vi frågade var Sollentuna och Nacka. Ingen av deras fältskolor fanns med i kommunens aktivitetsplan för de kommande åren. Sollentuna har löst finansieringen av sin fältskola genom ett abonnemangssystem och Nacka genom självfinansiering dvs att varje grupp betalar ett fast pris.

Förvaltningens förslag

Utifrån ovanstående beskrivning föreslår förvaltningen att förskolorna och grundskolorna i Spånga-Tensta ges möjlighet att teckna ett abonnemang på Eggeby gårds fältskola under ett år i taget med möjlighet till förlängning.

Kostnaden för Eggeby gårds fältskola är för 2008 1765 tkr varav personalkostnaden är 86% och lokalkostnaden är 11%. Resterande medel används till övrig drift. Fördelningen mellan skolan och förskolan är 1279 tkr för grundskolan och 486 tkr för förskolan.

Förskolan

Under 2007 fick fältskolan besök av **183 grupper** från förskolan. Antalet barn och vuxna som ingick i besöken var 2490 barn och 187 vuxna. Besökens längd varierade mellan 1,5-3 timmar. Barngruppernas storlek har i snitt varit 10-12 barn. I snitt har fältskolan haft 6 besök per vecka.

Vårterminen består av 23 veckor, vilket ger $6 \times 23 = 138$ besök
Höstterminen består av 19 veckor, vilket ger $6 \times 19 = 114$ besök

Detta gör att totalt 252 grupper är potentiella besök till fältskolan, vilket ger ett utrymme på ytterligare 70 besök i jämförelse med 2007 års besök.

Förskolorna i Spånga-Tensta finns på 47 adresser och är indelade i 21 olika enheter varav 15 större enheter och 6 mindre.

Förvaltningen föreslår att förskoleenheterna kan teckna abonnemang utifrån två nivåer.
Nivå 1 innebär en kostnad på 20 000 för de mindre enheterna år
Nivå 2 innebär en kostnad på 35 000 för de större enheterna/år

Abonnemanget omfattar minst
2 besök per termin per adress och 1 utbildningstillfälle för ledarna.

Grundskolan

Under 2007 var det **347 grundskoleklasser** som besökte fältskolan fördelat på stadsdelens 9 grundskolor, sammanlagt **6827 elever**.

Fältskolan har i snitt tagit emot 9 besök per vecka under 2007, om beräkningen görs på 39 veckor. Varje besök har i snitt bestått av 21 elever.

I sammanställning av statistiken från 2004-2007 har fältskolan i **genomsnitt taget emot 393 klasser per år**. Under dessa fyra år har grupper från de lägre åren dominerat, vilket motsvarar 60 %. Den övriga fördelningen är 30-35% för åren 4-6 och 5-10 % för åren 7-9. Under 2007 bedrev fältskolan 27 utbildningstillfällen för skolpersonal med i genomsnitt 7 deltagare.

Antalet möjliga veckor för fältskolan att ta emot klasser för läsåret är för, vårterminen, 22 veckor och för höstterminen 17 veckor, totalt 39 veckor.

Fördelningen mellan skolorna har under 2004-2007 i genomsnitt varit

Skola	
Sundbyskolan	1 besök per klass och läsår
Solhemsskolan	1 besök per klass och läsår
Bussenhusskolan	5 besök per klass och termin
Elinborgsskolan	2-3 besök per klass och termin
Enbacksskolan	2-3 besök per klass och termin
Gullingeskolan	1-2 besök per klass och termin
Hjulstaskolor	1 besök per klass och termin
Bromstensskolan	1 besök per klass och termin
Spånga gymnasium	1 besök per klass och läsår

Besöken på fältskolan har under 2004-2007 varierat mellan ett besök per klass och läsår till fem besök per klass och termin. Spångaskolornas klasser har i snitt besökt fältskolan 1 besök per läsår och Tensta skolornas klasser 2-3 besök per läsår.

I Spånga/Tensta finns det 9 grundskolor, varav fem har elever från F-6, tre mellan F-9 och en mellan 7-9.

Förvaltningen föreslår att grundskolorna kan teckna abonnemang utifrån tre nivåer.
Nivå 1 innebär en kostnad på 130 000 för F-6- skolorna per läsår
Nivå 2 innebär en kostnad på 165 000 för F-9-skolorna per läsår
Nivå 3 innebär en kostnad på 70 000 för 7-9 skolorna per läsår

Abonnemanget omfattar minst
1-2 besök per klass och termin för F-3 samt ett utbildningstillfälle för lärarna
1 besök per klass och termin för år 4-6 samt ett utbildningstillfälle för lärarna
1 besök per klass och läsår för år 7-9 samt ett utbildningstillfälle för lärarna

Därutöver föreslår vi att fältskolan ges i uppdrag att inventera intresset från Rinkeby-Kistas skolor att teckna motsvarande abonnemang för sina verksamheter.

I Kista finns det 9 grundskolor där antalet klasser fördelar sig enligt följande

År 1-3	37 klasser
År 4-6	35 klasser
År 7-9	33 klasser
Totalt antal klasser är 105 och totalt antal elever är 2034	

I Rinkeby finns de 5 grundskolor där antalet klasser fördelar sig enligt följande

År 1-3	32 klasser
År 4-6	32 klasser
År 7-9	25 klasser
Totalt antal klasser är 89 och totalt antal elever är 1627	

Efter genomförd undersökning är förvaltningens slutsats att det inte finns någon marknad för att konkurrensutsätta fältskolan. Förvaltningen föreslår därför att fältskolan även fortsättningsvis drivs i förvaltningens regi och att verksamheten finansieras genom att förskolorna och grundskolorna i Spånga-Tensta erbjuds att teckna abonnemang. Därutöver föreslås fältskolan inventera om det i övriga närområdet finns skolenheter som är intresserade av att teckna abonnemang med dem. Om enheternas intresse att teckna abonnemang med fältskolan minskar så begränsas verksamheten i förhållande till efterfrågan.